

Amiga jest jednym z najszybciej rozwijających się komputerów świata. Powstają dla niej setki najróżniejszych przystawek, kart rozszerzeń, no i oczywiście coraz to lepsze i bardziej skomplikowane programy. Firma Commodore przez wiele lat zachowywała się tak, jakby nie dostrzegała tego postępu i dopiero półtora roku temu przedstawiła profesjonalną Amigę o symbolu A3000. Potrzebna była jednakże nowa, lepsza Amiga do zastosowań domowych, która zastąpiłaby starą, sześćioletnią już Amigę 500. Tym komputerem jest właśnie Amiga 500 PLUS.

Amiga 500 Plus

W skład zestawu wchodzi komputer, zasilacz, myszka, trzy dyskietki oraz dwa podręczniki, oba niestety w języku niemieckim. Pierwsza książka zawiera ogólny opis Amigi, dane techniczne, instrukcję podłączania, opisy złącz, ogólne cechy tego komputera. Druga książka nosi tytuł „Amiga Workbench” i w całości poświęcona jest pracy z CLI, Workbenchem, zasadom działania systemu operacyjnego, itd. Trzeba przyznać, że dokumentacja jest bardzo dobra, i każdy, kto zna język niemiecki szybko przestanie mieć z Amigą jakiegokolwiek problemy.

Pierwsza z trzech dostarczanych z Amigą 500 Plus dyskietek zawiera wszelkie pliki systemowe, jak biblioteki, driver-y, handler-y i oczywiście pełen zestaw poleceń CLI. Druga dyskietka to Extras. Zawiera ona kilkanaście drobnych programów narzędziowych, między innymi edytor ikon, program umożliwiający wykonanie kopii bezpieczeństwa dysku twardego (backup), niezły edytor tekstów MicroEmacs, prosty kalkulator. Zawartość obu dyskietek, zwłaszcza w porównaniu z tym, co dostarczano do starszych Amig, oceniam bardzo wysoko. Pro-

gramy w pełni korzystają z myszy, są szybkie i dobrze napisane (w większości w języku maszynowym). Trzeci z dostarczanych z Amigą dyskietek zawiera zestaw krojów liter.

PLUSY I MINUSY — OPROGRAMOWANIE

Po włączeniu A500 Plus, od razu rzuca się w oczy pierwsza różnica: zamiast ręki trzymającej dyskietkę, na ekranie pojawia się kolorowy znak Amigi, informacje o numerze wersji systemu operacyjnego, a także animacja dyskietki wsuwanej do stacji dyskietek. W ten sposób wita użytkownika nowa wersja systemu operacyjnego — Kickstart 2.0. Jest to chyba najważniejsza zmiana, a w każdym razie najbardziej brzemienne w skutki.

Następną niespodzianką jest fakt, że system sam rozpoznaje, do której stacji dyskietek włożono dyskietkę, i samoczynnie rozpoczyna z tego napędu inicjalizację systemu. Jest to więc prawie dokładnie to samo, co *bootselector*, prawie, bowiem nie jest dokonywana fizyczna zmiana numerów stacji, a tylko jej programowa symulacja. Dlatego też wszystkie programy *nie korzystające z systemu operacyjnego będą nadal wymagały sprzętowego bootselectora-a*.

Kolejna innowacja ma charakter graficzny — ikony w trybie Workbench, a także wszy-

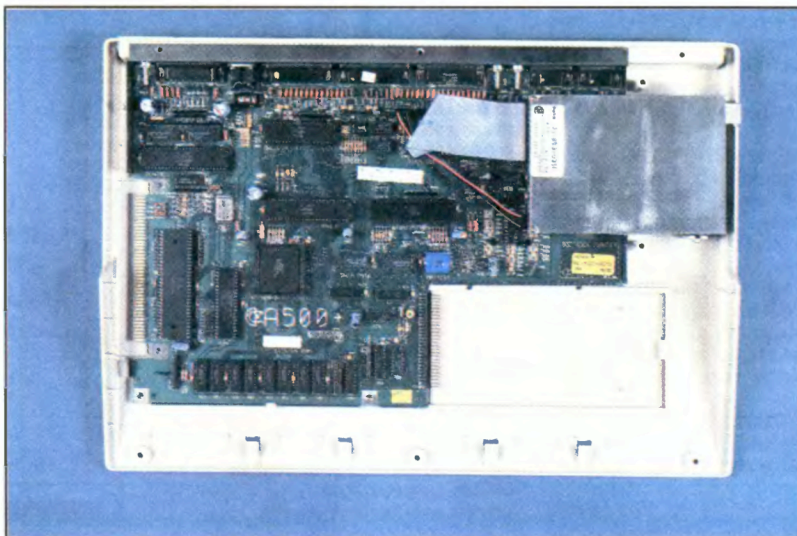
stkie okienka mają, dzięki nowemu systemowi operacyjnemu, nowy, znacznie bardziej estetyczny wygląd. Są one przy tym przedstawione w sposób „trójwymiarowy”. Kolory standardowe (szaroniebieskie) były podobno dobrane przez NASA; ogólnie całość robi bardzo dobre wrażenie.

KICKSTART V2.0

Po pierwsze, jest on dwukrotnie większy od starej wersji i zajmuje aż 512 KB. Został on napisany praktycznie od nowa i jest, moim zdaniem, znacznie lepszy od wersji 1.3. Przede wszystkim jest szybszy, wygodniejszy w obsłudze (można zdefiniować niemal wszystkie parametry graficznej komunikacji z komputerem) i znacznie bardziej rozbudowany. Dodano bardzo wiele niewidocznych dla zwykłego użytkownika nowych procedur systemowych, umieszczono w ROM język ARexx służący do sterowania programami, znacznie poprawiono obsługę stacji dyskietek, dodano możliwość pracy z dyskietkami w systemie Fast File System. Kickstart V2.0 jest jednocześnie pozbawiony szeregu widocznych i niewidocznych błędów, znanych z wersji 1.3. W całkowitą bezbłądność systemu nie należy jednak za bardzo wierzyć i myślę, że niebawem się o nich dowiemy.

ZGODNOŚĆ OPROGRAMOWANIA

Wiadomo już, że wiele programów nie chce działać pod kontrolą nowego systemu.

DYSTRYBUTOR:
JTT Computer, Wrocław, ul.
Swidnicka 19, tel. (071) 44-
12-33, 44-12-34, 44-12-35, fax
(071) 44-66-89, tlx 712535 jtt.

Wcale niekoniecznie musi to być spowodowane zmianami w samym systemie — pamiętamy, że niektóre programy mogą być również niechlujnie napisane, programiści nie przestrzegali reguł pracy w wielozadaniowości itd. W przypadku programów użytkowych skala zjawiska jest stosunkowo mała, dużo gorzej jest jednak z grami. Ze starszych może nie działać nawet 50—80%, w wypadku programów nowszych jest to kilkanaście procent. Często jednak nie działaniem programu jest zasługą ludzi niszczących ich zabezpieczenia przed kopiowaniem.

Powróćmy jednak do programów użytkowych. Nie działa ich zaledwie około 1%, przy czym na palcach jednej ręki można policzyć te ważniejsze. Jest wśród nich dostępna w Polsce wersja programu CrossDOS, jednak na przykład nowy program MultiDOS, dużo lepszy od CrossDOS, działa już bez zarzutu. Nie chciał „chodzić” popularny Dos2Dos w wersji 2.0 jednakże wersja 3.5 działa poprawnie. Śmiało można więc stwierdzić, że niezgodność programowa nowej Amigi z poprzednimi modelami nie powinna zbytnio martwić ludzi wykorzystujących komputer do pracy. W gorszej sytuacji są wielbiciele gier, bowiem na A500+ nie działają takie „żelazne” pozycje jak Interceptor, Super Cars II, Powermonger czy SWIV.

Na wszystko jest jednak rada — za około 450.000 zł można zainstalować sobie dodatkową pamięć ROM z Kickstartem 1.3. Po takiej operacji wyboru systemu operacyjnego dokonuje się przełącznikiem. Instalacja systemu w wersji 1.3 eliminuje praktycznie całkowicie wszelką niezgodność programową.

PLUSY I MINUSY — OSPRZĘT

Amiga 500 Plus działa w oparciu o procesory specjalizowane stosowane w A3000. Mamy więc nowy Agnus, nową Denise i starą (jak w A3000) Paula. Możliwości dźwiękowe A500+ są więc DOKŁADNIE takie same, jak wszystkich pozostałych modeli Amigi. Zupełnie inaczej jest z grafiką. A500+ potrafi wyświetlać grafikę we wszystkich trybach znanych z A500, a oprócz tego wyposażona jest w jeszcze dwa nowe: 1280*256 oraz 1280*512 (razem z obszarem ramki odpowiednio 1472*290 i 1472*580) punktów w 4 kolorach.

PAMIĘĆ RAM

Konsekwencji zmian sprzętowych jest oczywiście więcej. Przede wszystkim, pojawiła się możliwość rozszerzenia pamięci CHIP-RAM aż do 2MB. Każdy, kto korzystał z grafiki Amigi przekonał się z pewnością, że tej pamięci nigdy nie ma za wiele. Standardowo A500+ wyposażona jest w 1 MB tej pamięci, ale jej rozszerzenie jest bardzo proste: do gniazda pod klawiaturą Amigi dołącza się odpowiedni moduł. W ten sposób, bez żadnych przeróbek wewnętrznych można rozbudować CHIP-RAM Amigi 500 Plus do 2 MB. Odpowiednie moduły są już na rynku, a ich cena kształtuje się w okolicy 1 mln zł.

W Amidze 500+ zrezygnowano z pamięci SLOW-RAM, a przynajmniej dotychczas

nie są dostępne takie rozszerzenia. **Nie działają więc rozszerzenia przeznaczone dla A500, rozbudowujące pamięć o więcej niż 512KB.** Na osłone, postanowiono fabrycznie instalować w A500+ zegar czasu rzeczywistego, co jest, moim zdaniem, pomysłem nad wyraz udanym.

ZŁĄCZA

Złącza Amigi 500 Plus nie różnią się od stosowanych w jej poprzedniczce. Bez kłopotu pracują więc dołączane za ich pośrednictwem peryferia takie jak drukarki (PARALLEL PORT), modemy, samplery (RS-232), zewnętrzne stacje dysków (DISK DRIVE), wszelkie joysticki i myszy (JOYSTICK) i monitory (gniazda RGB-VIDEO oraz MONO). Również z dyskami twardymi i rozszerzeniami pamięci dołączanymi za pośrednictwem złącza systemowego (z lewej strony Amigi) nie ma problemów.

Nieco inaczej wygląda sprawa z urządzeniami instalowanymi pod procesor A500+, takimi jak np. AdSpeed czy ATonce. Ten ostatni nie działa co prawda z powodu niezgodności oprogramowania (teraz jest już sprzedawany z poprawioną wersją). Co do AdSpeed, to niestety nie miałem możliwości jego przetestowania z A500+ i mogę opierać się tylko na informacjach prasowych, z których wynika, że odmówił on współpracy z tym modelem Amigi. W sumie jednak muszę stwierdzić, że zgodność sprzętowa A500+ ze starą „pięćsetką” jest bardzo wysoka.

PODSUMOWANIE

Amiga 500+ w zamierzeniach firmy Commodore miała być następczynią A500 i, jeśli na rynku nie pojawi się coś lepszego, najprawdopodobniej nią zostanie. Jedyną konkurencją może stanowić prezentowana na targach CEBIT '92 Amiga 600 (w wersji z dyskiem twardym i bez), który być może będziemy mogli przedstawić Czytelnikom już wkrótce. Ze swojej strony podejrzewam zresztą, że niebawem produkcja A500 zostanie wstrzymana i wybór ograniczy się do modeli opisanych powyżej.

Co do oceny samego komputera: A500+ jest na pewno większym krokiem naprzód niż Amiga 2000, ale jednocześnie nieporównanie mniejszym niż Amiga 3000 w stosunku do A2000. O ile fakt niewyposażenia A500+ w układ eliminujący migotanie w trybie Interlace można jakoś przeboleć, to upieranie się przy stosowaniu procesora Motorola 68000 jest bezsensowne. Owszem, sześć lat temu był on nowoczesny i szybki, dziś jednak to już po prostu przeżytek.

W sumie Amiga 500 Plus jest dużo lepsza od A500. Można było moim zdaniem ulepszyć ją w jeszcze większym stopniu, być może jednak istniejące w A500 Plus wady zostały wyeliminowane w Amidze 600.

A500+ sprzedawana z 1 MB RAM, nowoczesnym wielozadaniowym systemem operacyjnym i możliwością wyświetlania wielkich rozdzielczości jest moim zdaniem jednym z najlepszych komputerów domowych świata.

ANDRZEJ BOBEK

DANE TECHNICZNE:

PROCESOR

Motorola 68000, zegar 7.09 MHz PAL, 7.16 MHz NTSC;
Architektura: 16/32 bitowa

GRAFIKA

320*256, 320*512 (z ramką odpowiednio 368*290 i 368*580) przy 2, 4, 8, 16, 32, 64 lub 4096 kolorach
640*256, 640*512 (z ramką odpowiednio 736*290 i 736*580 przy 2, 4, 8 lub 16 kolorach
1280*256, 1280*512 (z ramką odpowiednio 1472*290 i 1472*580) przy 4 kolorach

DŹWIĘK

stereo, 4 niezależne 8-bitowe przetworniki cyfrowo-analogowe, po dwa na każdy kanał stereo

SYSTEM OPERACYJNY

Kickstart V2.04 (37.175), zajmujący 512 KB pamięci ROM. System wielozadaniowy, obsługa oparta na myszy, ikonach i rozwijanych menu

PAMIĘĆ

1 MB CHIP-RAM, rozszerzalne do 2MB, adresy od 0 do \$200000
0 MB FAST-RAM, możliwość rozszerzenia od 2 do 8 MB, przy zastosowaniu rozszerzenia korzystającego z szyny procesora; adresy od \$200000 do \$3fffff
512 KB ROM, adresy od \$f80000 do \$fffff, nierozszerzalna

NAPEŁD

stacja dyskietek 3.5" dwustronna, pojemność 880 KB; nie wykorzystuje dyskietek HD

SYSTEMY ODCZYTU PLIKÓW

Standard File System, Fast File System, po uruchomieniu odpowiednich nakładek systemowych także IBM PC (720KB) i Atari ST

DYSK TWARDY

brak w standardowej konfiguracji

WYJŚCIA I PORTY

Szeregowe (RS 232) — 25-igłowe męskie, zgodne ze standardem (oprócz linii 9 i 10, na które doprowadzone są napięcia mające służyć do zasilania urządzeń zewnętrznych).

Równoległe (Centronics) — 25-igłowe żeńskie, zgodne ze standardem (oprócz linii 14, na którą doprowadzono napięcie zasilające).

Dla monitora RGB — 23-igłowe żeńskie, zawiera sygnały analogowego i cyfrowego RGB; synchronizacja 15 kHz.

Dla zewnętrznych stacji dyskietek — 23-igłowe męskie; można do niego podłączyć szeregowo maksymalnie dwie stacje dyskietek, 3.5 lub 5.25" cala.

Dwa 9-igłowe złącza dla joysticka, myszy, pióra świetlnego lub wioselek.

MONO (typu CINCH) na które wyprowadzany jest czarno-biały zespolony sygnał wizji.

AUDIO — dwa złącza typu CINCH, każde dla jednego kanału stereo.

ZŁĄCZA WEWNĘTRZNE

Szyna procesora, 86 linii
Rozszerzenia pamięci; umieszczone pod klawiaturą, dostępne bez otwierania Amigi, po zdjęciu specjalnej osłonki

KLAWIATURA

94 klawisze, styki gumowe

GABARYTY

Długość: 470 mm
Szerokość: 320 mm
Wysokość: 60 mm

WADY

- oparcie konstrukcji na starym i wolnym procesorze MC 68000
- niezgodności ze starym systemem operacyjnym
- brak dokumentacji w języku polskim

ZALETY

- + duże usprawnienia od strony sprzętowej
- + nowy, świetny system operacyjny
- + dobra dokumentacja (dla znających język niemiecki).